CRJM – Centrul de Resurse Juridice din Moldova (old)

DECLARA?IE: Politicienii trebuie s? înceteze intimidarea judec?torilor

Gribincea Vladislav · Monday, May 4th, 2020

Organiza?iile semnatare î?i exprim? deosebita îngrijorare în leg?tur? cu atacurile politicienilor împotriva Cur?ii Constitu?ionale ?i a sistemului judec?toresc ?i cer renun?area imediat? la acestea. Cerem Procuraturii Generale investigarea din oficiu, rapid? ?i minu?ioas? a suspiciunilor de filaj a judec?torilor Cur?ii Constitu?ionale ?i s? ofere detalii publice cu privire la ac?iunile întreprinse. De asemenea, îndemn?m presa s? relateze despre sectorul justi?iei într-un mod impar?ial ?i cu respectarea normelor deontologice. Îndemn?m partenerii de dezvoltare s? monitorizeze cu cea mai mare aten?ie situa?ia actual? din jurul Cur?ii Constitu?ionale ?i atacurile împotriva judec?torilor.

În ultimele s?pt?mâni, Pre?edintele ??rii, Igor DODON ?i unii deputa?i ai partidelor de guvernare au f?cut mai multe declara?ii publice care pot fi considerate atacuri la adresa Cur?ii Constitu?ionale ?i a sistemului judec?toresc.

A. Atacuri împotriva judec?torilor Cur?ii Constitu?ionale

Presiunile asupra judec?torilor Cur?ii Constitu?ionale au fost dezv?luite pe 25 aprilie 2020 de c?tre un deputat din opozi?ie. Potrivit acestuia, judec?torii constitu?ionali ar fi urm?ri?i vizual de c?tre dou? structuri de stat. La 28 aprilie 2020, Procuratura General? a precizat într-un comunicat de pres? c? nu a ini?iat vreun proces penal ?i nu a autorizat m?suri speciale de investiga?ii în privin?a judec?torilor Cur?ii Constitu?ionale. Comunicatul mai men?ioneaz? c? deputatul va fi invitat la procuratur? pentru prezentarea dovezilor ?i explicarea despre r?spunderea pentru denun? fals sau calomnios. Comunicatul de pres? pare a fi mai mult o intimidare a deputatului care a expus public informa?ia despre filarea judec?torilor, decât preocuparea de investigare a faptelor invocate. La 29 aprilie 2020, Pre?edintele Comisiei Parlamentare juridice, numiri ?i imunit??i a solicitat Consiliului Superior al Magistraturii (CSM) intentarea unei proceduri disciplinare ?i sanc?ionarea a trei judec?tori ai Cur?ii Constitu?ionale. Sesizarea s-a referit la divulgarea modului de alegere a fostului Pre?edinte al Cur?ii Constitu?ionale în august 2019. La 30 aprilie 2020, Pre?edinta Cur?ii Constitu?ionale a declarat c? patru judec?tori ai Cur?ii Constitu?ionale suspecteaz? c? sunt fila?i ?i c? vor solicita procurorilor s? investigheze aceste suspiciuni.

Se pare c? presiunile asupra judec?torilor Cur?ii Constitu?ionale sunt determinatede examinarea de c?tre aceasta a constitu?ionalit??ii acordului de împrumut de la Federa?ia Rus?**,** suspendat de c?tre Curte la 23 aprilie 2020**.** De asemenea, presiunile par s? fi fost alimentate de demiterea dlui Vladimir ?URCAN, fost deputat al Partidului Sociali?tilor, din func?ia de Pre?edinte al Cur?ii

Constitu?ionale la 23 aprilie 2020**.** Demiterea a avut loc ca urmare a uneidiscu?ii a acestuia cu Pre?edintele Igor DODON despre decizia privind suspendarea acordului de împrumut. La scurt timp dup? demiterea dlui ?urcan, un reprezentant de vaz? al Partidului Sociali?tilor a declarat **c?** „Gruparea Plahotniuc-?or" a preluat din nou controlul asupra Cur?ii Constitu?ionale, iar în aceast? remaniere a fost implicat? opozi?ia parlamentar?. În urm?toarele zile, media afiliat? alian?ei de guvernare a publicat articole de pres? tenden?ioase cu privire la integritatea noului Pre?edinte al Cur?ii Constitu?ionale. La 28 aprilie 2020, Curtea Constitu?ional? a emis un comunicat de pres? în care a denun?at atacurile mediatice în adresa sa**.** La 4 mai 2020, Plenul Cur?ii Constitu?ionale a sesizat Procuratura General? în leg?tur? cu declara?iile din pres? ale unor figuri publice ?i cu presupusele filaje ?i intimid?ri la adresa unor judec?tori ai Cur?ii.

B. Atacuri împotriva celorlal?i judec?tori

Membrii Guvernului au utilizat expresii ofensatoare în adresa judec?torilor. Potrivit acestor declara?ii, judec?torii ar fi o „ga?c? corupt?" care folosesc sistemul pentru a ob?ine pensii privilegiate ?i salarii mari. Atacurile asupra sistemului judec?toresc s-au intensificat dup? adoptarea la 18 februarie 2020 a hot?rârii CtEDO cauza „Gemeni", prin care Guvernul a fost obligat s? pl?teasc? desp?gubiri de peste 3.6 mil. EUR. La 20 februarie 2020, premierul Ion CHICU i-a cerut ministrului Finan?elor s? ini?ieze procedura de reducere a bugetului sistemul judec?toresc cu 70 de milioane MDL. La 23 aprilie 2020, a fost modificat? Legea bugetului de stat**,** fiind redus bugetul justi?iei cu aceast? sum?. Cu toate acestea, pân? la momentul actual nu au fost ini?iate ac?iuni de regres împotriva judec?torilor implica?i în cauza „Gemenii". Din contra, a fost lansat procesul demodificare a regresului împotriva judec?torilor**,** insinuându-se nejustificat c? legisla?ia actual? nu permite solicitarea compensa?iilor de la judec?torii care au înc?lcat legea cu rea credin??.

Într-un interviu recent, fostul Pre?edinte interimar al CSM, Dorel MUSTEA??, a declarat c? asupra lui au fost exercitate presiuni de c?tre politicieni pentru a demisiona, prin pornirea unei cauze penale împotriva fratelui s?u. Dl Mustea?? a declarat c? ?i asupra altor membri ai CSM au fost exercitate presiuni ?i c? li s-ar fi sugerat s?-?i dea demisia.

Atacurile sau intimidarea judec?torilor nu pot fi acceptate. Judec?torii trebuie s? fie independen?i. Aceasta este una din principalele garan?ii ale statului de drept, a respect?rii drepturilor ?i a siguran?ei cet??enilor, precum ?i a echit??ii sociale. Cel mai bun indiciu al independen?ei judec?torilor este luarea de c?tre ace?tia a unor decizii care nu sunt pe placul politicienilor. Cel mai bun exemplu al unei justi?ii dependente din democra?iile în devenire este lipsa deciziilor defavorabile conducerii ??rii ?i laudele politicienilor în adresa judec?torilor ?i procurorilor.

Într-o democra?ie fragil?, chiar ?i atacurile publice ale politicienilor sunt suficiente pentru a descuraja judec?torii. Aceasta nu însemn? c? judec?torii nu pot fi critica?i pentru comportamentul s?u, âns? critica trebuie f?cut? cu discre?ie, în baza informa?ilor credibile ?i cu bun? credin??. Campaniile orchestrate de discreditare a judec?torilor nu pot fi acceptate în niciun caz.

Republica Moldova nu are o tradi?ie politic? de respectare a independen?ei judec?torilor. Politicienii deseori atac? justi?ia fie prin declara?ii sau alte m?suri, fie încearc? s? compromit? independen?a justi?iei. CSM ?i Curtea Constitu?ional? trebuie s? ac?ioneze în ap?rarea acestora, iar procurorii trebuie s? investigheze din oficiu ?i minu?ios orice încercare de filare sau intimidare a judec?torilor sau a procurorilor.

Organiza?iile semnatare solicit?:

1. **Politicienilor – s? înceteze atacurile în adresa Cur?ii Constitu?ionale ?i a sistemului judec?toresc;**
2. **Procuraturii Generale – s? investigheze din oficiu, minu?ios ?i prompt suspiciunile de filare a judec?torilor Cur?ii Constitu?ionale ?i s? ofere detalii publice cu privire la ac?iunile întreprinse;**
3. **Mass-media – s? relateze impar?ial ?i cu bun? credin?? despre situa?ia din sectorul justi?iei, inclusiv cu privire la activitatea Cur?ii Constitu?ionale;**
4. **Partenerilor de dezvoltare – s? monitorizeze cu cea mai mare aten?ie situa?ia actual? din jurul Cur?ii Constitu?ionale, precum ?i atacurile politicienilor ?i ac?iunile sau inac?iunile institu?iilor de drept împotriva judec?torilor ?i procurorilor.**

Organiza?ii semnatare:

1. Centrul de Resurse Juridice din Moldova (CRJM),
2. Institutul de Politici ?i Reforme Europene (IPRE),
3. Amnesty International Moldova (AIM),
4. Comunitatea WatchDog,
5. Asocia?ia pentru Democra?ie Participativ? „ADEPT”,
6. Asocia?ia Promo-LEX,
7. Funda?ia Est-European?,
8. Institutul de Politici Publice (IPP),
9. Centrul de Politici ?i Reforme (CPR),
10. Funda?ia Soros-Moldova,
11. Asocia?ia pentru Guvernare Eficient? ?i Responsabil? (AGER).

Declara?ia este disponibil? **AICI.**

This entry was posted on Monday, May 4th, 2020 at 5:06 pm and is filed under Nout??i
You can follow any responses to this entry through the Comments (RSS) feed. Both comments and pings are currently closed.